

VAN DE BESTUURSTAFEL

Dit bestuurstaflstukje komt in een gedenkwaardige uitgave van Grondboor & Hamer. Als u dit leest betekent dat dat de special over Natuursteen als gezamenlijke uitgave van de NGV en de Stichting GEA succesvol is afgerond. Een woord van dank voor alle auteurs en de gezamenlijke redactie(s) is hier op zijn plaats. Met het vorige nummer namen we al afscheid van Bert de Boer als hoofdredacteur van G&H, toch heeft hij aan deze special ook nog het nodige in aandacht, werk en tijd bijgedragen. In 2016 is een van de uitdagingen om met de beschikbare redactieleden een kwalitatief (en kwantitatief) volwaardige jaargang van Grondboor & Hamer te realiseren.

In dit opzicht gaan we een spannend jaar tegemoet. Maar ook bestaat onze Vereniging in 2016 70 jaar, waar we op gepaste wijze aandacht aan willen besteden. Daarnaast wordt het het jaar waarin de samenwerking tussen NGV en GEA meer gestalte kan krijgen. Ik hoop dat meer amateur-geologische clubs zich bij zo'n samenwerkingsverband zullen aansluiten – samen staan we sterker-.

In het jubileum jaar willen we de toekomst en het behoud van het geologisch reservaat "P. van der Lijn" tot een speerpunt maken. Van der Lijn was oprichter én eerste voorzitter van de NGV. Het reservaat is mede door hem tot stand gekomen Dit geologisch voor Europa unieke gebied – een niet door de mens verstoorte eindmorene uit het Saalien in de NOP– moeten we voor toekomstige generaties zien te behouden.

Op de Landelijke Contactdag (LC) die we samen met de Algemene Ledenvergadering (ALV) op 2 april volgend jaar organiseren hoort u er vast meer van. Een tentoonstelling rond dit thema zou daar ook op zijn plaats zijn, naast zwerfstenen uit de NOP zou daar ook een expositie aan het werk van Pieter van der Lijn gewijd kunnen worden. Zijn befaamde "Keienboek" beleefde na de eerste druk vele herdrukken en is voor heel veel Nederlandse amateurgeologen nog steeds een inspiratie bron.

Als u hier een bijdrage aan wilt leveren, hoor ik dat graag.

De bijeenkomst op 2 april 2016 wordt samen met GEA georganiseerd. Zoals het er nu naar uit ziet worden er in totaal 6 lezingen in parallel-sessies georganiseerd. Drie vanuit de

De 6e druk van het befaamde keienboek

NGV rond het thema "plaattektoniek" en drie vanuit GEA – algemene geologie, fossielen en mineralen.

Ook in 2016 gaan we door met het organiseren van geologische cursussen en themadagen. Het geven en organiseren van een cursus is een hele belasting. Misschien is het een goed idee om eens een cursus te organiseren die door meer dan één cursusleider gegeven wordt. Suggesties voor zo'n andere invulling van bijvoorbeeld de cursus "Algemene geologie" zijn welkom.

We hebben er voor gekozen om jaarlijks drie themadagen en één LC/ALV te organiseren. Eén themadag met een mineralogisch onderwerp, één paleontologisch en één meer algemeen geologisch. Op de themadagen moeten ook verzamelaars tot hun recht kunnen komen, de LC wordt gereserveerd voor een geologisch thema dat vanuit het aardwetenschappelijk onderzoeksveld belicht wordt. Ook voor de komende periode hopen we dat we van het gebouw van TNO-Geologische Dienst in Utrecht –kosteloos– gebruik kunnen maken. De zaal van TNO heeft een beperking tot 100 deelnemers en we hebben op themadagen al mensen moeten teleurstellen.

We proberen ook toegang tot het nieuwe onderwijsgebouw van de UU voor onze komende zaterdagse bijeenkomsten

Door Van der Lijn zijn in het reservaat 65 stenen van een nummer voorzien. Hier nr 11 het Trollebrood (doorvorstwerking in het Weichselien gespleten brok zandsteen).

OPROEP AAN ALLE LEDEN: BESTUURSLID GEZOCHT

De vereniging is op zoek naar versterking met een nieuw bestuurslid. Uw taken: contacten met afdelingen versterken en jeugd (geologisch) enthousiasmeren.

Twee uitdagende velden: wie o wie?

Nadere inlichtingen bij Paul van Olm

ngv.voorzitter@gmail.com - 06 53978137

te krijgen. Dit gebouw heeft meerdere zalen met een maximale capaciteit van 250 mensen. Hopelijk lukt dit en kan iedereen die dat wil onze bijeenkomsten meemaken.

Het programma voor het komende jaar is:

23 januari 2016	Sulfiden en ertsen. Zie het voorlopige programma van deze dag elders in deze Mededelingen.
2 april 2016	Plaattektoniek Tevens LC en ALV
24 september 2016	Extincties – bv opkomst en ondergang trilobieten
19 november 2016	Gesteenten – fossielen in zwerfstenen – collectie Van der Lijn-Boelens.

Ik hoop weer velen van u op deze bijeenkomsten te mogen ontmoeten. Een heel gelukkig en steengoed 2016.

Paul van Olm
Voorzitter NGV

NGV/GEA-DAG 2 APRIL 2016

Landelijke Contactdag/ALV NGV en Stafdag GEA

Deze dag wordt georganiseerd door GEA en NGV samen. Er worden in totaal zes lezingen georganiseerd (drie in het TNO Geologische Dienst gebouw Princetonlaan en drie in het nabijgelegen nieuwe Koningberger gebouw van de Universiteit Utrecht). De deelnemers kunnen zelf bepalen naar welke lezing ze toe willen.

Het wetenschappelijke onderwerp op de NGV landelijke contactdag 2016 is plaattektoniek.

Lezingen van Cor Langereis (UU), “Tektoniek van Turkije tot de Kaukasus”, Kees Biermann (VU) “Korstdeformatie” en onder voorbehoud als derde spreker Douwe van Hinsbergen (UU) over “Plaattektoniek/Paleoklimaat”. Vanuit de GEA worden drie bijdragen verwacht over Algemene geologie, Mineralen en Fossielen.

U bent welkom vanaf 10 uur. Om 14.30 starten de ALV van de NGV en de Stafdag van GEA. De middag eindigt om 16.00 uur met gezamenlijk opruimen.

Paul van Olm
Voorzitter NGV

Themadag “Sulfiden & ertsen” 23 januari 2016

Programma

10.00	Registratie. Koffie en thee
10.30	Opening
10.30 – 11.15	Sulfiden: mineralen met metalen Erik Vercammen (HONA –België)

11.15 – 11.45	Pauze, boekenmarkt, bibliotheek NGV, tafeldemonstraties
11.45 – 12.30	Vulkanisme & ertsen Frank Beunk (Aardwetenschappen VU)
12.30 – 13.30	Lunch, boekenmarkt, bibliotheek NGV, tafeldemonstraties
13.30 – 14.00	Sierstenen als erts? Hanco Zwaan (Naturalis – Leiden)
14.00 – 14.30	Zeldzame aardmetalen Jack Voncken (Civiele Techniek en Geowetenschappen –CITG Delft)
14.30 – 15.00	Pauze, boekenmarkt, bibliotheek NGV, tafeldemonstraties
15.00 – 15.30	Sulfiden als bouwstenen voor het eerste leven op aarde Paul Mason (Aardwetenschappen UU)
15.30	Einde

Aanmelden voor de themadag via de site (zie de algemene informatie)

Uitnodiging: leden (en niet-leden) die een verzameling van sulfiden/ertsen hebben en hier iets van willen laten zien met een tafeldemonstratie zijn van harte welkom. Aanmelden bij Paul van Olm – ngv.voorzitter@gmail.com of tel 06 53978137

THEMADAGEN ALGEMEEN

Themadagen worden gehouden in het gebouw van TNO/Geologische Dienst Princetonlaan 6 en zijn gratis voor NGV-leden, niet-leden betalen € 5,- entree maar kunnen ook ter plaatse lid worden.

Naast de lezingen is er een geologische markt.

Koffie, thee en broodjes zijn te koop. Tenzij anders vermeld, is er vanaf 10 uur koffie en beginnen om 10.30 de lezingen.

Aanmelding:

Op www.geologienederland.nl/agenda.html vindt u de weg naar het aanmeldingsformulier. Omdat de zaal toegankelijk is voor maximaal 100 deelnemers, is registratie verplicht.

Hebt u geen toegang tot internet meldt u dan aan bij Shirley van Heck: 0572-364914.

Geologische markt

Tijdens iedere themadag is er van 10.00 – 15.15 ook een geologische “markt” met de volgende onderwerpen:

- Stands gerelateerd aan het onderwerp
- Mogelijkheid om vondsten/gesteenten te laten determineren
- Geologische nieuwe en tweedehands boeken
- NGV Bibliotheek
- Mogelijkheid om te lenen.

Bereikbaarheid TNO/Geologische dienst Utrecht.

Per auto: A28, afslag De Uithof. Borden Budapestlaan/Princetonplein volgen. Op het Princetonplein zijn er op zaterdag voldoende gratis parkeerplaatsen.

Openbaar vervoer: stadsbus lijn 28 vertrekt zaterdag elke 20 minuten vanaf het CS Utrecht naar de Uithof (reistijd ca. 20 minuten). Uitstappen halte “Botanische tuinen”. Voor nadere informatie en routekaartje zie de website.

RECTIFICATIE E-MAILADRES G&H-REDACTIE

In de vorige Grondboor & Hamer (2015-nr. 4) stond het e-mailadres van het redactiesecretariaat verkeerd vermeld.

Het juiste adres voor al uw correspondentie over ons tijdschrift is:
ngv.redactiesecretariaat@gmail.com

LEZINGEN EN CURSUSSEN

NGV-cursusaanbod 2015-2016

In het laatste kwartaal van 2015 worden nog twee cursussen georganiseerd. Details en inschrijving op de website www.geologienederland.nl/cursussen.html. Als u geen toegang heeft tot internet kunt u bellen naar Shirley van Heck (0572-364914). Bij onvoldoende belangstelling gaat de cursus niet door. Dus wees er op tijd bij!

In 2016 staan de volgende cursussen op het programma:

Landschappen voor reizigers

Wanneer: Januari 2016

Waar: Zwolle

Wie: dr. Tom Reijers

Kosten: Inschrijfkosten van € 110,- te voldoen op rekening NL46INGB0001182107 tnv Nederlandse Geologische Vereniging o.v.v. cursus landschap. Niet-leden betalen 30,- extra (maar lidmaatschap is € 35,-).

Aanmelden: voor 1 december, via de website

Op reis zien wij natuur- en cultuur landschappen aan ons voorbij trekken. Om landschappen begrijpend te leren zien, helpt het om iets van de aarde te weten. Natuurlijke landschapskunde is een afgeleide van geologie. Daarnaast zijn er door de mens gemaakte cultuurlandschappen. Deze cursus behandelt beide. Een syllabus van 100 pagina's is inbegrepen.

Mineralen determineren

Wanneer: Zaterdag 6/2, 13/2, 20/2, 27/2 2016 van 11:00 - 16:00 u

Waar: SIO Zwolle

Wie: De cursus wordt gegeven door drs Maaïke van Tooren

Kosten: € 90,- voor NGV leden, € 130,- voor niet-leden.

Te voldoen bij inschrijving op rekeningnummer NL46INGB0001182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging o.v.v. mineralogie.

Aanmelden: Voor 1 januari, via de website. Er is voor deze cursus een maximum van 16 deelnemers.

Heeft u ook mineralengidsjes in de kast staan? Bij elk mineraal een foto die natuurlijk net niet lijkt op het mineraal waarvan u de naam probeert te achterhalen? Of heeft u een boekje met alleen maar tekeningen van de kristalvorm en kunt u niet besluiten of deze tweedimensionale weergave nu wel of niet lijkt op het kristal dat u gevonden heeft? Alle gidsjes geven bij elk mineraal een opsomming van eigenschappen als de hardheid, dichtheid, de streep, de splijting, de kristalvorm, enz. Heel belangrijk, maar kunt u daar mee werken? Weet u wat daar nu eigenlijk staat? Niet precies? Volg dan deze cursus.

Energie drijft de evolutie aan

Wanneer: Zaterdag 5/3, 12/3, 19/3, 26/3, 9/4 2016, van 11:00 u tot 16:00 u.

Waar: Zwolle

Wie: Dr. Tom Reijers

Kosten: Inschrijfkosten € 120 bij registratie te voldoen op rekening NL46INGB0001182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging o.v.v. cursus energie1. Niet-leden betalen € 50,- extra (maar lidmaatschap is € 35,-).

Aanmelden: Voor 2 februari, via de website
Vanaf hun ontstaan gingen aarde en leven door vijf radicale energieomwentelingen. We bespreken het Warmte-, het Licht, het Oxische-, het Vuur- en het Koolstoftijdperk, waarin de aarde zijn vorm kreeg, het leven op ons onbekende wijze ontstond en gebruik ging maken van zonne-energie; en waarin tenslotte de mens de produkten van de fotosynthese van planten ging benutten. Uitmondend in de Industriële revolutie en het gebruik van olie en gas.

Energie onder Nederland

Wanneer: Zaterdag 16/4, 23/4, 30/4, 7/5, 14/5 2016, van 11:00 tot 16:00 u

Waar: Zwolle

Wie: Dr. Tom Reijers

Kosten: Inschrijfkosten € 120 bij registratie te voldoen op rekening NL46INGB0001182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging o.v.v. cursus energie2. Niet-leden betalen € 50,- extra (maar lidmaatschap is € 35,-).

Aanmelden: Voor 15 maart, via de website

In 1959 vond men bij een proefboring bij Slochteren onverwacht gas. Nederland en West-Europa stonden op de drempel van een snelle energie-omschakeling met ingrijpende economische en politieke gevolgen. Nu ruim vijftig jaar later begint het einde van de winning in zicht te komen en worden de milieuproblemen merkbaarder. Reden genoeg om iets te willen weten over hoe energie in de ondergrond is gevormd en verzameld en met welke middelen het wordt opgespoord, aangeboord, gewonnen, geraffineerd en verspreid.

Informatie over de cursus Gesteentedeterminatie (najaar 2016) vindt u op de website www.geologienederland.nl

NGV-BIBLIOTHEEK

Bibliotheek NGV & Gelders Geologisch Museum, Parkstraat 32, 6881 JG, Velp, tel. 026-3642996

Email: bibliotheekgeomus@gmail.com (ook om boeken te leen te vragen).

On line raadplegen:

www.geologischmuseum.nl/bibliotheek.html

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 12-17 uur.

De bibliotheek (met vele honderden titels, waaronder gidsen en tijdschriften) is voor leden gratis te raadplegen. Verzendkosten worden wel berekend.

Ook zoeken wij vindplaatsen, speciale artikelen, enz. voor u op. Fotokopieerdienst tegen kostprijs.

Frank Kouwenhoven, bibliothecaris.

TENTOONSTELLINGEN, BEURZEN EN SYMPOSIA

MINERANT 2016
mineralen, edelstenen, fossielen, schelpen
Antwerp Expo
Jan Van Rijswijklaan 191, 2020 Antwerpen
16 en 17 april, 10-18 uur
Mineralogische Kring Antwerpen
www.minerant.org
secretariaat@minerant.org
03 440 89 87

LMKA

GEOLOGISCHE REIZEN

De Stichting Georeizen

organiseert geologische reizen begeleid door geologen in hun veldwerkgebied. Info: www.georeizen.nl

Fuerteventura en Lanzarote 10-24 maart 2016

Het geologische en culturele “hart” van de Canarische Eilanden is op zijn mooist in maart. Twee eilanden, twee gezichten, één geheel. De bestemming is inmiddels volgeboekt, er is een wachtlijst.

Marokko een nieuwe reis van 13-23 april 2016.

Vanaf Fes gaan we naar het zuiden langs de hoogste toppen van de Atlas en steken we door naar de Anti-Atlas. Onderweg aandacht voor mineralisaties en met name Paleozoïsche fossielen (trilobieten, crinoïden, orthoceraten). Begeleiding Rein van Enk en Paul van Olm.

In de eerste week van mei gaan we naar de **Gouden Bergen van Beieren**. Rein van Enk gaat in op de geologische achtergronden van dit unieke gebied.

Sardinië van 1-11 juni 2016 voor geologische en archeologische wandelingen en hoogtepunten van dit intrigerende eiland. Francien Braber en Paul van Olm nemen u mee op een tour van oud Cambrium tot jong Pleistoceen.

Vooruitblik: de IJslandexcursie wordt in juli 2016 herhaald (16-27 juli) evenals de geologische rondreis door de Apennijnen (13-28 september).

Reis naar de Maestrazgo 2-7 juli 2016

De geologisch-landschappelijk-culturele geschiedenis van de Maestrazgo (Aragon/Cataluña)

Door Tom Reijers: tjareijers@hetnet.nl

Het Iberische schiereiland heeft een ingewikkeld geologisch en geschiedkundig verleden. Zeker in het landschap-cultuur park ‘de Maestrazgo’ in Aragon/Cataluña, waar ook het menselijk verleden overweldigende sporen naliet.

Heenreis naar Madrid, terugreis vanuit Barcelona. Het is mogelijk om de reis te verlengen in Madrid of Barcelona voor een eigen vakantie. Details, informatie en aanmelding via www.fstravel.nl/reizen. Wees erbij, het wordt een bijzondere ervaring.

NIEUWS VAN DE AFDELINGEN

Nieuws uit Limburg

De laatste excursies in 2015 zijn goed verlopen met veel belangstelling en mooie vondsten. Het bestuur is bezig met het voorbereiden van de excursies voor 2016. De zoekmogelijkheden van een aantal lokaties wordt helaas steeds minder. We proberen toegang te krijgen tot nieuwe lokaties, maar dit is lastig.

Alle excursies en lezingen van de afdeling Limburg zijn voor iedereen vrij toegankelijk, behalve de excursies naar de ENCI, die zijn helaas alleen voor leden van onze afdeling. De ENCI is bezig met de herinrichting van de groeve.

Meer info hierover op de site: <http://www.enci-gebied.nl/>

Data en nadere gegevens over de lezingen en excursies van de afdeling Limburg worden in het eerste nummer van ons tijdschrift “Sprekende Bodem” gepubliceerd of kunnen op de website van de NGV Afdeling Limburg

(http://www.geologienederland.nl/-Afdeling_Limburg) ingezien worden. De eerste excursies worden in Maart 2016 verwacht, maar de data zullen pas begin maart definitief zijn.

Miel Doumen, Secretaris afdeling Limburg

OPROEPEN

DE NGV ZOEKT VRIJWILLIGERS

Bij alle activiteiten van de NGV, zoeken we mensen die willen meehelpen. Het mee-voorbereiden van een themadag en op de dag zelf helpen bij de uitvoering, maar ook bij de website is dringend behoefte aan mensen die meehelpen bij de vulling ervan. Geologische kennis is niet vereist; wel inzet en enthousiasme.

Wilt u meer informatie of u aanmelden. Stuur dan een mailtje naar info@geologienederland.nl

Wij bellen u graag terug als u uw telefoonnummer achterlaat.

